

ARBEIDSRETTSNYTT NR. 2/2014

ArbeidsrettsNytt formidler nyheter med arbeidsrettslig relevans, samlet inn av *Arbeidsrettsgruppen* ved Institutt for privatrett, Universitetet i Oslo.

ArbeidsrettsNytt gis ut kvartalsvis som en ren informasjonstjeneste, uten krav på fullstendighet, og distribueres kun elektronisk. Våre kilder er offentlige databaser slik som lovdata.no, regjeringen.no, [EU-domstolen](#) og [EFTA-domstolen](#). I tillegg benytter vi det private initiativet [europalov.no](#) og vi har gleden av å legge inn en rekke linker til europalovs gode oversiktssider i vårt nyhetsbrev. Vi nevner også det nyttige svenske nettstedet [Arbetsrättsportalen](#) og det nordiske nyhetsbrevet [EU & arbetsrätt](#). Enkelte av linkene er knyttet til databaser som krever innlogging.

Denne utgaven, **ArbeidsrettsNytt** nr. 2/2014, presenterer nyheter fra tiden 16. februar til 5. mai 2014.

INNHOLD

Innhold.....	1
Nytt i lovgivningen.....	2
Norge.....	2
Lover, forskrifter, lov- og forskriftsendringer.....	2
Forslag, høringer, proposisjoner med mer.....	2
Annet.....	2
EU/EØS.....	2
Rettsakter.....	2
Forslag til rettsakter	3
Andre kommisjonsmeddelelser	3
Andre nyhetssaker fra EU.....	3
Ny rettspraksis, forvaltningspraksis mm.....	4
Norge.....	4
Rettspraksis.....	4
EU/EØS.....	7
Saker fra EU-domstolen.....	7
Saker fra EFTA-domstolen	8
Saker fra ESA.....	8
Internasjonalt.....	9
Den europeiske menneskerettighetsdomstol	9
Andre land.....	9
Sverige	9
Nye arbeidsrettslige publikasjoner.....	10
Fra Arbeidsrettsgruppen	10
Andre arbeidsrettslige publikasjoner.....	10
Norske og andre nordiske	10
Engelskspråklige	11
Tyskspråklige.....	12
Nytt om arbeidsrettsarrangementer	12
Kommende arrangementer	12
Arbeidsrettsgruppen ved IfP.....	13

Abonnement på **ArbeidsrettsNytt** kan tegnes ved å melde seg på [nyhetsbrevets e-postliste](https://sympa.uio.no/jus.uio.no/subscribe/arnytt-ifp)
(<https://sympa.uio.no/jus.uio.no/subscribe/arnytt-ifp>)

Redaksjon: Stein Evju (ansv.), Elisabeth Dolva Sandøy og Bente Lindberg Kraabøl

NYTT I LOVGIVNINGEN

NORGE

LOVER, FORSKRIFTER, LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

[Lønnsgarantiforskriften 28. oktober 1998 nr. 999](#): Paragraf 3-3 om meldeplikt som arbeidssøker som vilkår for dekning av krav etter konkursåpning opphevet ved endringsforskrift 28. mars 2014 nr. 354 (som resultat av kritikk fra ESA).

FORSLAG, HØRINGER, PROPOSISJONER MED MER.

[Prop. 73 L \(2013-2014\)](#) om endringer i ferieloven m.v. I proposisjonen foreslås også opphevet arbeidsmiljøloven § 7-1 tredje ledd første punktum om krav til rapportering til det lokale arbeidstilsyn når arbeidsmiljøutvalg er opprettet. (Bestemmelsen ble foreslatt opphevet av Stoltenberg II-regjeringen i proposisjon like før regjeringsskiftet 2013. Proposisjonen ble rutinemessig trukket tilbake av Solberg-regjeringen etter regjeringsskiftet, men er altså nå fremmet på nytt).

[Prop.50 S \(2013-2014\)](#) Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 1295/2013 om opprettelse av programmet Et kreativt Europa (2014-2020)

[Prop. 51 S \(2013-2014\)](#) Samtykke til deltagelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 1291/2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014-2020)

Høring - [endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven](#) - forenkling av regelverket om oppfølging av sykmeldte arbeidstakere

Høring - [forslag til revidert lov om anke til Trygderetten](#)

ANNET

Ny og forenklet [IA-avtale](#) for oppfølging av sykmeldte inngått 4. mars 2014

[NOU 2014: 3](#) Grunnlaget for inntekstsoppgjørene 2014

EU/EØS

RETTSAKTER

[Styrking av innvanderarbeideres rettigheter](#)

Europaparlaments- og rådsdirektiv av 30.04.2014

Direktivet stiller krav om etablering av nasjonale kontaktpunkter med ansvar for informasjon, assistanse og rådgiving til arbeidstakere og arbeidsgivere, sikring av egnede nasjonale tvisteløsningsordninger, og adgang for fagforeninger, NGOer og andre til å initiere administrative eller rettslige prosedyrer på vegne av arbeidsinnvandrere ved tilfeller av diskriminering.

Håndhevelse av utestasjoneringsdirektivet i forbindelse med tjenesteytelser

Europaparlamentet bekreftet 16. april 2014 et kompromiss med Rådet om Kommisjonens forslag til et håndhevningssdirektiv som skal styrke den praktiske anvendelsen av utsendingsdirektivet. Kompromisset må også formelt godkjennes i Rådet før det kan publiseres og tre i kraft. Utenriksdepartementet omtalte kompromisset 10. mars 2014. Link til [pressemelding](#).

FORSLAG TIL RETTSAKTER

Forslag til europaparlands- og rådsbeslutning om etablering av en europeisk plattform for å styrke samarbeidet om forebyggende og avskrekkende tiltak mot svart arbeid

Kommisjonen har foreslått å opprette en europeisk plattform for forbedring av samarbeidet på EU-plan i forbindelse med en mer effektiv forebyggelse av svart arbeid.

PVU-forordningen om personlig verneutstyr Formålet med forslaget er å erstatte direktiv 89/686/EØF om personlig verneutstyr (PV) med en forordning i overensstemmelse med Kommisjonens forenklingsmål.

Initiativets primære mål er å sikre et bedre helse, miljø- og sikkerhetsnivå for brukere av PV, å sikre like konkurransetilbakevilkår i det indre marked for næringsdrivende og å forenkle de europeiske lovgivningsmessige rammer på området for PV.

Det europeiske nettverket av arbeidsformidlingstjenester (EURES) Formålet med forslaget til forordning er å styrke arbeidstakernes adgang til arbeidskraftmobilitetstjenester innenfor EU og derved støtte mobilitet og å øke adgangen til sysselsettingsmuligheter i hele Unionen.

ANDRE KOMMISJONSMEDDELELSER

Fremskriftsrapport om EUs arbeid med likestilling mellom kvinner og menn i 2013

I 2013 fortsatte Kommisjonen sin innsats for å øke likestillingen mellom kvinner og menn blant annet gjennom tiltak for å minske forskjellen i lønns- og arbeidsvilkår. Innsatsen har båret frukter: Det er gjort konkrete fremskrift i arbeidet med å fjerne kjønnsbestemte lønnsforskjeller. [Dette er en av de viktigste konklusjonene i Kommisjonens årlige rapport om likestilling](#).

Vikarbyrådirektivet – Gjennomføringsrapport

Kommisjonen la 21. mars 2014 fram en rapport om gjennomføring av og erfaringer med vikarbyrådirektivet i EUs medlemsland. Direktivets formål er å beskytte vikaransatte og forbedre kvaliteten av vikararbeid ved å sikre likebehandling mellom innleide ansatte fra vikarbyrå og ordinært ansatte, samt å legge til rette for bruk av vikarbyråer med sikte på å skape arbeidsplasser og å utvikle fleksible former for arbeid.

EU-henstilling om likelønn til menn og kvinner – kommisjonsrekommendasjon

Europa-kommisjonen har vedtatt henstilling hvor medlemsstatene anmodes om å jobbe for å fjerne lønnsforskjeller på bakgrunn av kjønn.

ANDRE NYHETSSAKER FRA EU

EU-Commission Recommendation of 7 March 2014 on strengthening the principle of equal pay between men and women through transparency,

NY RETTSPRAKSIS, FORVALTNINGSPRAKSIS MM.

NORGE

RETTSPRAKSIS

HØYESTERETT

[Høyesteretts dom 29. april 2014 \(HR-2014-00831-A\)](#)

Likestillingsrett. Ansettelse.

Saken gjaldt spørsmål om det i strid med likestillingsloven av 1978 § 4, jf. §§ 3 og 3 a, ble lagt vekt på kjønn da A ble utnevnt som kontreadmiral og beordret til stilling som sjef for Forsvarets skolesenter. Høyesteretts flertall (4) kom til at det ikke ble lagt avgjørende vekt på kjønn ved utnevnelsen. Ett mindretall (1) mente, i likhet med lagmannsretten, at staten ikke hadde sannsynliggjort at A var bedre eller tilnærmet like godt kvalifisert som saksøker. Mindretallet mente at det forelå klar sannsynlighetsovervekt for at det ved utnevnelsen ble lagt avgjørende vekt på kjønn i strid med likestillingsloven.

[Høyesteretts dom 31. mars 2014 \(HR-2014-656-A\)](#)

Trygderett. Dagpenger under permitting

To trykkeriansatte som i en periode var delvis permitterte på grunn av negativ markedsutvikling i bransjen, hadde fått avslag i Trygderetten på krav om dagpenger etter folketrygdloven § 4-7. Høyesterett la til grunn at bestemmelsen ikke oppstilte et vilkår om at arbeidsmangelen matte skyldes uforutsigbare eller uventede hendelser, og Trygderettens vedtak ble kjent ugyldig. Uttalelser om permittingssadgang som arbeidsrettlig sedvane.

LAGMANNSRETTENE

[Agder lagmannsretts kjennelse 8. april 2014 \(LA-2014-29820\)](#)

Søksmålsfristen ved oppsigelse, jf. arbeidsmiljøloven § 17-4.

Lagmannsretten til at søksmålsfristen i arbeidsmiljøloven § 17-4 annet ledd skulle regnes fra inngåelsen av avtalen som avsluttet forhandlingene mellom partene. Fristen forlenges ikke som følge av at arbeidsgiveren ikke oppfyller sine plikter etter avtalen.

[Agder lagmannsretts dom og kjennelse 31. mars 2014 \(LA-2013-154564\)](#)

Oppsigelse etter tjenestemannsloven.

Førsteamanuensis i rettsvitenskap ved Universitetet i Agder ble oppsagt i prøvetiden. Hovedbegrunnelsen var manglende fleksibilitet og manglende vilje til å forandre undervisningen. Lagmannsretten kom til at oppsigelsen var gyldig. Staten fikk medhold i at oppsigelsen skulle settes i verk før dommen var rettskraftig, jf. tjenestemannsloven § 19 nr. 7.

[Borgarting lagmannsretts dom 31. mars 2014 \(LB-2013-178053\)](#)

Oppsigelse i arbeidsforhold, jf. arbeidsmiljøloven § 15-7. Tilrettelegging.

Etter lengre tids sykefravær og mislykkede forsøk på arbeidsutprøving, ble miljøterapeut oppsagt fra kommunal stilling. Oppsigelsen var grunngitt med at han gjentatte ganger hadde brutt plikten til å medvirke til tilbakeføring til arbeidslivet. Arbeidstakeren reiste sak mot kommunen med påstand om at oppsigelsen var usaklig og med krav om erstatning. Flertallet kom til at arbeidsgiver ikke hadde oppfylt sin tilretteleggingsplikt.. Oppsigelsen ble kjent ugyldig og arbeidstaker tilkjent erstatning. Dissens.

[Eidsivating lagmannsretts dom 28. mars 2014 \(LE-2013-113570\)](#)

Erstatning etter diskriminering, jf. arbeidsmiljøloven § 13-9.

Høyesterett hadde i Rt. 2011 s. 1755 kommet til at de aktuelle ansatte var blitt diskriminert på grunn av fagforeningstilknytning i strid med arbeidsmiljøloven § 13-1. Spørsmålet i lagmannsrettsdommen var derfor kun om erstatningsvilkårene var oppfylt, og da særlig spørsmålet om årsakssammenheng. Erstatning ble tilkjent, jf. arbeidsmiljøloven § 13-9.

[Gulatings lagmannsretts kjennelse 26. mars 2014 \(LG-2014-29278\)](#)

Oppsigelse. Voldgiftsklausul.

I en oppsigelsessak kom lagmannsretten til at voldgift ikke var avtalt mellom partene. Lagmannsretten la til grunn at arbeidsgiver nærmest rutinemessig brukte voldgiftsklausuler i arbeidsavtalene, selv om det gjaldt ansettelsesforhold der det ikke var adgang til å avtale tvisteløsning utenfor det ordinære domstolsapparat. Avtaletekstens betydning som bevis for at voldgift var avtalt mellom partene ble da sterkt svekket. Erklæring fra arbeidsgivers representant og arbeidsgivers etterfølgende atferd talte også for at voldgift ikke var avtalt.

[Frostating lagmannsretts dom og kjennelse 17. mars 2014 \(LF-2013-177844\)](#)

Oppsigelse i arbeidsforhold, jf. § 15-7. Begjæring om fratreden.

Arbeidstakeren hadde blitt oppsagt på grunn av tyveri fra arbeidsplassen. Selv om retten fant det beivist at arbeidstakstakeren hadde gjort tyveri, ble oppsigelsen kjent usaklig. Det ble i den forbindelse lagt vekt på at tyveriet gjaldt beskjeden verdi, arbeidstakerens langvarige ansettelsesforhold og arbeidstakerens vansker med å få nytt arbeid pga. alder og helsesituasjon.

[Gulatings lagmannsretts dom 12. mars 2014 \(LG-2013-97744\)](#)

Gyldigheten av midlertidig ansettelse, jf. arbeidsmiljøloven § 14-9. Erstatning.

Spørsmål om vilkårene for midlertidig ansettelse var oppfylt. Arbeidstaker var ansatt som kirkegårdsbetjent i innpå 6 måneder. Arbeidstakeren kunne i lys av de konkrete omstendigheter ikke anses som sesongarbeider, vikar, prosjektarbeider eller ansatt i en periode hvor det forelå en ekstraordinær arbeidsstopp som ikke var sesongavhengig. Vilkårene for midlertidig ansettelse var derfor ikke oppfylt. Krav om erstatning for lidt inntektstap førte frem, men ikke krav om oppreisning. Dissens.

[Borgarting lagmannsretts kjennelse 5. mars 2014 \(LB-2013-202882\)](#)

Verneting. Luganokonvensjonen artikkel 19.

Saken gjaldt fortsatt behandling av en ankesak som hadde blitt opphevret av Høyesteretts ankeutvalg grunnet faktumfeil. Spørsmålet var om Moss tingrett er rett verneting etter Luganokonvensjonen, jf. tvisteloven § 4-5 fjerde ledd, jf. § 4-3, i en arbeidsrettssak. Lagmannsretten fant at kabinansatt som arbeidet for Ryanair fra Rygge flyplass med plikt til å bo i nærheten kunne reise arbeidsrettssak for norsk domstol.

[Borgarting lagmannsretts dom 5. mars 2014 \(LB-2013-144423\)](#)

Bedriftsintern aldersgrense. Arbeidsmiljøloven § 15-13a.

Saken gjaldt krav om erstatning etter opphør av arbeidsforhold som følge av bedriftsintern aldersgrense på 67 år. Lagmannsretten fant at aldersgrensen på 67 år ikke var allment kjent blant de ansatte. Et av de vilkårene som rettspraksis har oppstilt for å godta en lavere aldersgrense enn 70 år, var dermed ikke oppfylt. Arbeidsgivers avslutning av arbeidsforholdet ble derfor kjent ugyldig, og arbeidstakeren ble tilkjent erstatning for økonomisk tap. Dissens.

[Agder lagmannsretts dom 19. februar 2014 \(LA-2013-81253\)](#)

Arbeidsgivers styringsrett.

Hovedspørsmålet i saken var om kommunen med hjemmel i arbeidsgivers styringsrett kunne treffe beslutning om at en arbeidstaker skulle tre ut av en vaktordning for beredskap. Lagmannsretten kom til at en kommunalt ansatt avdelingsingeniør ikke i tillegg var ansatt i deltidsstilling som beredskapsvakt. Vaktordningen ansett som en funksjon knyttet til stillingen som avdelingsingeniør. Det lå innenfor arbeidsgivers styringsrett å beslutte at avdelingsingeniøren ikke skulle delta i beredskapsvakten etter omorganisering.

ARBEIDSRETSEN

[Arbeidsrettens dom 9. april 2014 \(Lnr. 14/2014\)](#)

Tarifftolkning. Prosess.

Saken gjaldt spørsmål om forståelsen av merknad til bestemmelse om ledertillegg for brann- og redningsledelse i Sentral forbundsvise særavtale nr. 2404 mellom Kommunesektorens organisasjon (KS) og LO ved Fagforbundet. Hovedspørsmålet var om avtale om fagstige i Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS var omfattet av unntaket i merknaden, slik at ledere ikke var omfattet av bestemmelsene om ledertillegg. Arbeidsretten kom til at merknaden måtte forstås slik at den aktuelle avtalen var omfattet av unntaket, og KS ble dermed frifunnet. Subsidiær påstand for generelt utformet til å kunne pådømmes.

[Arbeidsrettens dom 26. mars 2014 \(Lnr. 12/2014\)](#)

Tarifftolkning.

Saken gjaldt spørsmål om arbeidstagere som ikke er tillitsvalgte eller organisasjonstillitsvalgte, har rett til fri med lønn etter Hovedavtalen mellom Arbeidsgiverforeningen Spekter (Spekter) og LO v/LO Stat § 26. Spekter anførte at bestemmelsen måtte forstås slik at den oppstilte et krav til målgruppe. Arbeidsretten kom til at dette ikke kunne innfortolkes i bestemmelsen og gav LO medhold i søksmålet.

[Arbeidsrettens dom 12. mars 2014 \(Lnr. 9/2014\)](#)

Tariffbrudd.

Saken gjaldt spørsmål om permitteringsvarsler var tariffstridige fordi Widerøe's Flyveselskap AS (Widerøe) ikke hadde konferert med Widerøes Flygerforening i samsvar med tariffavtalens bestemmelser. Arbeidsrettens flertall (4) kom til at Widerøe hadde opptrådt tariffstrdig.

[Arbeidsrettens dom 3. mars 2014 \(Lnr. 4/2014\)](#)

Tariffavtalebegrepet. Fredsplikt.

Saken gjaldt ulike spørsmål knyttet til påstand om brudd på fredsplikten. Hovedsøksmålet gjaldt spørsmål om brudd på fredsplikten knyttet til opptreden og uttalelser fra tillitsvalgte og medlemmer i Norsk Sykepleierforbund etter administrerende direktørs vedtak 11. juni 2013 om at det ved Akershus universitetssykehus HF (Ahus) minimum skulle arbeides hver tredje helg og med adgang til å pålegge arbeid i inntil tre helger i tillegg. Det var også spørsmål om opptreden og uttalelser fra tillitsvalgte ved Vestre Viken HF var i strid med fredsplikten. Norsk Sykepleierforbund påstod at det var tariffestet at sykepleierne ikke skulle arbeide oftere enn hver tredje helg og hevdet at Ahus hadde brutt fredsplikten i forbindelse med vedtaket av 11. juni 2013. Arbeidsretten kom til at det ikke var snakk om et tariffestet prinsipp, herunder at noen aktuelle turnusprotokoller ikke kunne anses som tariffavtaler. Arbeidsrettens flertall (5) kom videre til at Norsk Sykepleierforbund hadde brutt fredsplikten. Uttalelser om Unios handleplikt.

LIKESTILLINGS- OG DISKRIMINERINGSNEMNDA

<http://www.diskrimineringsnemnda.no/fullyvisning/?id=2115152431&module=articles&smId=2099826752&smTemplate=2013-fullyvisning>

Saken gjelder klage over Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelse av 5. desember 2013. (Ombudets ref. 13/1837). Spørsmålet i saken er om B Sikkerhetsselskap sitt uniformsreglement som forbryr bruk av religiøse hodeplagg er i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av religion, etnisitet og/eller kjønn, jf. henholdsvis diskrimineringsloven om etnisitet § 6 (lov nr. 60/2013) og likestillingsloven § 5 (lov nr. 59/2013). Saken er avgrenset til å dreie seg om hodeplaggene kipa, turban og hijab, ikke mer heldekkende hodeplagg som for eksempel burka og niqab. Nemnda konkluderte med at forholdet ikke var i strid med loven.

EU/EØS

SAKER FRA EU-DOMSTOLEN

Sakene hvor hele teksten ikke er tilgjengelig i databasen Eurlex (link til Eurlex er lagt inn i hver sak nedenfor) kan leses på [EU-domstolens nettsider](#) ved å velge ønsket språk opp til høyre (dog er ikke alle nyere avgjørelser er tilgjengelig på alle språk), og skrive inn saksnummeret (for eksempel C-233/09) i feltet midt på siden.

[Sak C-250/13 Birgit Wagener v. Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Villingen-Schwenningen](#)

Dom 30. april 2014

Koordinering av offentlige trygdeordninger. Gjennomføringsbestemmelser

Saken gjaldt valutaomregning for familieytelser for arbeidstakere fra andre EU-land. Innklageren hadde opparbeidet retten til barnetilskudd fra Sveits men betalingen skulle skje i verstsstaten. Domstolen konstaterte at Sveits etter forordning (EØF) nr. 574/72, art. 107 og forordning (EF) nr. 987/2009, art. 90 var forpliktet til å legge offisielle valutakursen for utbetalingsdagen til grunn ved beregning av eventuelle forskjeller som følger av valutaendringer.

[Sak C-167/12 C.D. v. S.T](#)

Dom 18. mars 2014

Permisjon i forbindelse med fødsel for surrogatmor.

EU-domstolen avsa prejudisiell avgjørelse om forståelsen av direktiv 92/85/EØF. Spørsmålet som var forelagt domstolen var hvorvidt det var diskriminerende at en surrogatmor ikke fikk samme rettigheter som andre kvinner under graviditet eller barselpermisjon. Domstolen konstaterte at direktivet skal fortolkes slik at medlemsstatene ikke er forpliktet til å gi samme rettigheter til surrogatmor. Dette uavhengig av om hun ammer barnet.

[Sak C-363/12 Z mod A Government department, The Board of management of a community school](#)

Dom 18. mars 2014

Diskriminering. Surrogatmor.

Prejudisiell avgjørelse gjaldt forståelsen av direktiv 2007/78/EF, 2006/54 og 2000/78. En surrogatmor som hadde fått avslag på permisjon med samme lønn tilsvarende barsels- eller adoptivforeldre anførte at hun var utsatt for forskjellsbehandling. Til støtte for sitt syn anførte hun både kjønnsdiskriminering og funksjonshemming da kvinnen ikke var i stand til å bære frem barnet selv. /forts s 8

Domstolen kom til at de nevnte direktiver ikke ga rettigheter til surrogatforeldre. Heller ikke utgjorde det et handikapp at kvinnen ikke kunne bære frem barnet selv.

[Sak C-595/12 Loredana Napoli v. Ministero della Giustizia v. Dipartimento dell'Amministrazione penitenziaria](#)

Dom 6. mars 2014

Likebehandling av menn og kvinner i forbindelse med utdannelse og arbeid

Prejudisiell avgjørelse om tolkning av direktiv 2006/54/EF av 5. juli 2006. En nasjonal bestemmelse som hindret kvinnen i å fullføre obligatorisk del av utdannelsen som følge av barselpermisjon ble ansett å stride mot direktivbestemmelsen. Uten denne kvalifiseringen kunne ikke kvinnen bli utnevnt til stilling som tjenestemann.

[Sak C-458/12 Lorenzo Amatori and Others v Telecom Italia SpA, Telecom Italia Informatioin Technology Srl, formerly Shared Service Center Srl](#)

Dom 6. mars 2014

Virksomhetsoverdragelse når bare en del av virksomheten overdras.

Prejudisiell avgjørelse om tolkning av direktiv 2001/123/EF. Spørsmålet som var forelagt domstolen var hvorvidt overdragelse av en del av virksomhet som ikke kan anses for å være en allerede eksisterende uavhengig økonomisk virksomhet.

Domstolen konkluderte med at direktivet ikke er til hinder for at nasjonal lovgivning åpner for at erververen ved overtagelse av en del av virksomhet som ikke utgjør en funksjonell uavhengig økonomisk enhet, også overtar overdragerens arbeidsforhold.

SAKER FRA EFTA-DOMSTOLEN

ANMODNING OMRÅDGIVENDE UTTALELSE

Eidsivating lagmannsrett, sak 14-021639ASD-ELAG

Virksomhetsoverdragelse, tariffavtaler og individuelle vilkår

Spørsmålene til EFTA-domstolen er:

1. Er det forenlig med Rådsdirektiv 2001/23/EF artikkel 3 nr. 1, jf. nr. 3 at den ervervende virksomhet innordner den enkelte ansatte som omfattes av virksomhetsoverdragelsen, til en lønnstabell fastsatt i en gjeldende tariffavtale hos den ervervende virksomhet, fra et tidspunkt etter at tariffavtalen som gjaldt hos overdrageren er utløpt, selv om dette fører til en lønnsreduksjon for den enkelte ansatte?
2. Beror svaret i spørsmål 1 på om tariffavtalen som gjaldt for de ansatte hos overdrageren, fortsatt løper på tidspunktet erververens tariffavtale gis anvendelse for de ansatte som omfattes av virksomhetsoverdragelsen?
3. Beror svaret i spørsmål 1 på om lønnsreduksjonen er vesentlig eller ikke?

SAKER FRA ESA

ESAs vurdering av verftssaken

Se omtale i [**ArbeidsrettsNytt**](#) nr. 1, 2014, s. 14.

Regjeringen, ved Arbeids- og sosialdepartementet, har svart i brev 3. mars på spørsmål fra ESA i brev 21. januar 2014 til departementet.

INTERNASJONALT

DEN EUROPEISKE MENNESKERETTIGHETSDOMSTOL

[National Union of Rail, Maritime and Transport Workers v the United Kingdom.](#)

Dom 8. april 2014 (Application no. 31045/10)

Foreningsfrihet, rett til steik og sympatistreik

EMD anerkjenner her rett til streik/sympatistreik som en rettighet som har vern under EMK Artikkel 11 om organisasjonsfrihet. I den konkrete saken kom domstolen til at begrensningen i nasjonal rett var forenlig med Artikkel 11 med grunnlag i Artikkel 11 nr. 2.

ANDRE LAND

SVERIGE

[AD 2014 nr 19](#)

Diskrimineringsersättning.

Ett rekryteringsförfarande avbröts i relation till en kvinnlig arbetssökande som var gravid, vilket innebar könsdiskriminering och missgynnande i strid med föräldraledighetslagen. Fråga om storleken på diskrimineringsersättningen enligt diskrimineringslagen och det allmänna skadeståndet enligt föräldraledighetslagen.

Ad 2014 nr 28, verksamhetsövergång och diskriminering. Ett bolag utförde tidigare städning av tåg enligt ett avtal med SJ. Som en följd av att avtalet med SJ skulle upphöra sade bolaget upp de arbetstagare som arbetade med tågstädningen. Efter att avtalet upphört utför SJ tågstädningen i egen regi. Inför övertagandet av tågstädningen rekryterade SJ personal för detta arbete. Fråga om det har skett en verksamhetsövergång enligt 6 b § anställningsskyddslagen till SJ. Vidare fråga om SJ har gjort sig skyldigt till åldersdiskriminering dels genom att avvisa en begäran från förbundet om att frivilligt överta de uppsagda arbetstagarna, dels genom att i rekryteringsförfarandet inte erbjuda vissa av de uppsagda arbetstagarna de anställningar dessa sökt.

[AD 2014 nr 31](#)

Kollektivavtalsbrott.

Ett konditori var bundet av kollektivavtal. Fråga om konditoriet var skadeståndsskyldigt gentemot förbundet för att inte ha tillämpat kollektivavtalet på en konditor som inte var medlem i förbundet. Även fråga om konditorn haft rätt till vissa ersättningar som föreskrevs i kollektivavtalet. Arbetsdomstolen fann att kollektivavtalet inte hade tillämpats på arbetsplatsen och att kollektivavtalets villkor därför inte fyllt ut konditors anställningsavtal.

[AD 2014 nr 35](#)

Kollektivavtalsbrott.

Fråga om två bolag brutit mot en bestämmelse i kollektivavtalet för måleriyrket som ger ombud för avtalsparterna rätt att för kontroll av avtalets efterlevnad besöka arbetsplatserna och erhålla nödvändiga upplysningar.

NYE ARBEIDSRETTSLIGE PUBLIKASJONER

FRA ARBEIDSRETTSGRUPPEN

Evju, Stein, «Il lavoro tramite agenzia nell'ordinamento norvegese», *Giornale di diritto del lavoro e di relazioni industriali* Vol. 36, 2014, 91–104

Evju, Stein «Om ansiennitet», *Arbeidsrett* 2014, 112–121

Opdal, Thorstein Vale, «Sammensatte arbeidsgiverforhold», *Arbeidsrett* 2014, 29–111

ANDRE ARBEIDSRETTSLIGE PUBLIKASJONER

NORSKE OG ANDRE NORDISKE

BØKER

Alsos, Kristin og Line Eldring, *Solidatansvar for lønn*. [Fafo-rapport 2014:15](#) 63 s.

Andersen, Rolf K., Line Eldring og Johan Røed Steen, *Privatmarked i byggenæringen*. [Fafo-rapport 2014:14](#) 136 s.

Andersen, Søren Kaj, Jon Erik Dølvik og Christian Lyhne Ibsen, *De nordiske aftalemodeller i åbne markeder – udfordringer og perspektive*. Normod 2030. Delrapport 9. [Fafo-rapport 2014:08](#) 128 s.

Berglund, Thomas og Ingrid Esser. *Modell i förändring. Landrapport om Sverige*. Normod 2030. Delrapport 8. [Fafo-rapport 2014:10](#) 218 s.

Benson, Thomas, *Arbeidsrettsboka*, 2. utgave, Fagbokforlaget 2014. 584 s.

Bollingmo, Guri C, May-Len Skilbrei og Ellen Wessel, *Troverdighetsvurderinger: Søkerens forklaring som bevis i saker om beskyttelse (asyl)*. [Fafo-rapport 2014:01](#) 138 s.

Bråthen, Leid Moland og Torer F. Berg, *Trafikkstasjonen på Risløkka*. [Fafo-rapport 2014:09](#), 39 s.

Ericson, Bo & Gärde, Stellan, Preskription i arbetsrätten. 3 uppl. Norstedts Juridik 2013. 275 s.

Hansen, Inger Lise Skog, Viggo Nordvik og Arne Backer Grønningssæter. *Boligsosialt arbeid og kompetanseutvikling. Evaluering av videreutdanning i metodisk boligsosialt arbeid*. Delrapport. [Fafo-rapport 2014:06](#) 72 s.

Jensen, Ragnhild Steen, Bård Jordfald og Mona Bråten, *Norsk transport – veien videre*. [Fafo-rapport 2014:03](#) 113 s.

Jordfald, Bård, Kristine Nergaard og Mona Bråten, *Utdanningsforbundets medlemsundersøkelse 2013*. [Fafo-rapport 2014:12](#) 155 s.

Skinnarland, Sol og Magnus Mühlbradt, *Det gode liv til sjøs*. [Fafo-rapport 2014:19](#) 70 s.

Storeng, Nils, Tom Beck og Arve Due Lund, *Arbeidslivets spilleregler*. 3. utgave. Universitetsforlaget 2014. 784 s

Sundet, Tron Løkken, *Tariffavtalen – utvalgte emner*, Fagbokforlaget. 2014, 196 s.

Trygstad, Sissel C., Rolf K. Andersen, Inger Marie Hagen, Kristine Nergaard, Heidi Nicolaisen og Johan Røed Steen. *Arbeidsforhold i utelivsbransjen*. [Fafo-rapport 2014:02](#) 190 s.

Öman, Sören, *Lagen om anställningsskydd. En kommentar*. Karnov Group 2013. 200 s.

Aagaard, Erik C. (red.), *Arbeidstvistloven : med kommentarer*. Gyldendal juridisk 2014. 284 s.

ARTIKLER

Grønholt, Anne Kåte, «Alderspensjon i kommunal tjenestepensjon etter pensjonsreformen, og avtalefestet pensjon (AFP) i kommunal sektor», [Tidsskrift for erstatningsrett](#) 2013, 236–279

Gulden, Bror Petter, «Pensjonsreformen og rettsikkerhet», [Tidsskrift for erstatningsrett](#), 2014, 1–5

Gulden, Bror Petter, «Folketrygdens alderpensjon: Om kompleksiteten i regelverket og valg av uttakstidspunkt», [Tidsskrift for erstatningsrett](#). 2014, 6–23

Kokkvold, Lars, og André Istad Johansen, «Utforming og tolking av pensjonsavtaler i arbeidsforhold», [Arbeidsrett](#) 2014, 122–138

Spidsberg, Roger, «I hvilken utstrekning omfattes diffuse lidelser som ME av folketrygdens ung ufør-ordning?», [Tidsskrift for erstatningsrett](#) 2014, 24–42

Stenbrenden, Anders, «Aldersgrenser og aldersdiskriminering», [Arbeidsrett](#) 2014, 139–147

Ulseth, Terese Smith, «Taushetsplikt for ansattevalgte styremedlemmer», [Lov og Rett](#) 2014, 46–60

ENGELSKSPRÅKLIGE

BØKER

Fabbrini, Federico, *Fundamental Rights in Europe – Challenges and Transformations in Comparative Perspective*. Oxford University Press 2014. 352 s.

Peers, Steve; Hervey, Tamara; Kenner, Jeffrey & Ward, Angela, *The EU Charter of Fundamental Rights – A Commentary*. Hart Publishing 2014. 1865 s.

Rigaux, Marc; Jan Buelens and Amanda Latinne (eds.), *From labour law to social competition law*. Intersentia 2014. X + 190 s.

Watson, Philippa, *EU Social and Employment Law*, 2nd ed. Oxford University Press 2014. 512 s.

ARTIKLER

Barnard, Catherine, «Posting matters», *Arbeidsrett* 2014, 1–28

Brodie, Douglas, «Fair Dealing and the World of Work», (43) 2014 *Industrial Law Journal* 29

Cullinan, Niall, and Anthony Dobbins, «Considering the Impact of the 'Right to Bargain' Legislation in Ireland: A Review», (43) 2014 *Industrial Law Journal* 52.

Gendering Labour Law. Temahefte. feminists@law - an open access journal of feminist legal scholarship. Vol. 4 No. 1, 2014.

TYSKSPRÅKLIGE

BØKER

Jakobi, Nicola, *Flexibilisierungen des Arbeitsverhältnisses im Arbeitnehmerinteresse*. Peter Lang 2014. XXIV + 338 s.

ARTIKLER

Bayreuther, Frank, «Mindestlohnwirksame Leistungen im Geltungsbereich des Entsenderechts», *Europäische Zeitschrift für Arbeitsrecht* 2014, 189–201

Junker, Abbo, «Europäische Vorschriften zur Kündigung», *Europäische Zeitschrift für Arbeitsrecht* 2013, 161–188

Ulber, Daniel, «Grenzen der Rechtfertigung von Ungleichbehandlungen wegen des Alters», *Europäische Zeitschrift für Arbeitsrecht* 2013, 202–216

NYTT OM ARBEIDSRETSARRANGEMENTER

KOMMENDE ARRANGEMENTER

Arbeidsrettsseminarene ved Institutt for privatrett

Seminar om "Konkurranseklausuler" holdes 13. mai 2014.

Advokat Kari Bergeius Andersen, advokatfirmaet Storeng, Beck & Due Lund (SBDL), innleder.
Tid og sted: 13. mai. 2014 09:00 - 12:00, Fagforbundet, Keysersgate 15.

Seminaret er gratis. Påmelding er nødvendig. [Her kan du melde deg på](#).

XI European Regional Congress – Dublin, Ireland, 17-19 september, 2014:

Europakongress for den internasjonale arbeidsrettsorganisasjonen International Society for Labour and Social Security Law, som Norsk Arbeidsrettslig Forening er tilsluttet. Program, registreringsinformasjon m.v. finnes på kongressens nettsider,
<http://www.dublinlabourlaw2014.com/>

ARBEIDSRETTSGRUPPEN VED IFP

Arbeidsrettsgruppen ved IfP består for tiden av følgende medarbeidere:

Professor Stein Evju (leder)
Førsteamanuensis Johann Mulder
Postdoktor Anja Wiesbrock
Ph.d.-stipendiat Anette Grønnerød-Hemmingby
Ph.d.-stipendiat Andreas van den Heuvel
Ph.d.-stipendiat Melanie Regine Hack
Ph.d.-stipendiat Marianne Jenum Hotvedt
Ph.d.-stipendiat Marie Nesvik
Ph.d.-stipendiat Alexander Næss Skjønberg
Ph.d.-stipendiat Kurt Weltzien
Vitenskapelige assistenter:
Lasse Gommerud Våg
Aira Din
Elisabeth Dolva Sandøy
Rådgiver Bente Lindberg Kraabøl (vikar)

Mer informasjon om gruppens aktiviteter, prosjekter, gruppens medlemmer og den enkeltes særige arbeidsfelt finnes på Arbeidsrettsgruppens nettsider, hvor det også er endel andre informasjonsressurser, blant annet publikasjoner og publikasjonsreferanser, oversikt over nordiske doktor- og ph.d.-avhandlinger og norske studentavhandlinger i arbeidsrett, m.v. Se <http://www.jus.uio.no/ifp/forskning/områder/arbeidsrett/index.html>, som gir inngang til de ulike informasjonsområdene.

Vi samarbeider med, blant andre,

EU & arbetsrätt ges ut av Institutet för social civilrätt vid Stockholms universitets juridiska institution i samarbete med Svenska handelshögskolan i Helsingfors, Handelshøjskolen i København, Helsingfors universitet, Fafo Institut for arbeidslivs- og velferdsforskning, Institutt for privatrett ved Universitetet i Oslo, Lunds universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet.

Redaktör och ansvarig utgivare: [Kerstin Ahlberg](#), tel +46 (0)8 16 32 86 • fax +46 (0)8 612 41 09
I redaktionen: Niklas Bruun, Örjan Edström, Ronnie Eklund, Stein Evju, Petra Herzfeld Olsson, Jens Kristiansen, Ruth Nielsen, och Birgitta Nyström.

Postadress: Institutet för social civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm, Sverige.

ISSN: 1402-3008

Abonnement, som er gratis, kan tegnes på papirutgaven og/eller elektronisk utgave ved henvendelse til redaktøren, [Kerstin Ahlberg](#).

Arbetsrättsportalen
där forskare och praktiker möts

– [nordisk nettside for arbeidsrettslige informasjoner og ressurser](#)